

Sygn. akt V U 687/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekret. sądowy Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2017 r. w Legnicy

sprawy z wniosku T. G., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wszczęcie postępowania w przedmiocie stwierdzenia nieważności ostatecznej decyzji

na skutek odwołania T. G., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 30 czerwca 2017 r. **znak** (...) dec. nr (...)

z dnia 30 czerwca 2017 r. **znak** (...) dec. nr (...)

I. **oddala odwołania**,

II. **zasądza od wnioskodawców T. G. i (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwoty po 180 zł każda tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt V U 687/17

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzjami z dnia 30 czerwca 2016 r. nr (...) i (...), odmówił wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 26 stycznia 2015 r.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że konieczną przesłanką wzruszenia decyzji w trybie art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. póź, 963, z późn. zm.) jest przedłożone nowych dowodów lub ujawnienie nowych okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie. Odnosząc się do stanu faktycznego organ podniósł, że wnioskodawcy nie wskazali żadnych nowych dowodów ani nie ujawnili nowych okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 26 stycznia 2015 r., której wzruszenia domagają się wnioskodawcy. Jednocześnie organ podniósł, że zgodnie z art. 83a ust. 2 w/w ustawy weryfikacja w postępowaniu administracyjnym ostatecznych decyzji organu rentowego jest możliwa wyłącznie z urzędu, a nie na wniosek strony i pod warunkiem, że od takiej decyzji nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu powszechnego. Organ nadmienił, że w sprawie występują dwie negatywne przesłanki wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 26 stycznia 2015 r. Po pierwsze od w/w decyzji wniesiono odwołanie. Po drugie, postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji z dnia 26 stycznia 2015 r.

miałoby się odbyć na wniosek, a nie z urzędu. Organ dodał, że przepisy które zostały przywołane we wniosku z dnia 29 maja 2017 r., nie mogą znaleźć zastosowania w niniejszej sprawie w ich literalnym brzmieniu, tj. bez ich powiązania z przepisami ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ze względu na treść art. 180 § 1 k.p.a. Organ wskazał, że z przywołanego przepisu wynika, że przepisy kodeksu stosuje się w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych tylko w takim zakresie, w jakim przepisy dotyczące ubezpieczeń społecznych nie zawierają uregulowań odmiennych.

Wnioskodawcy T. G. oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. odwołali się od przedmiotowej decyzji, wnosząc o wszczęcie postępowania w sprawie o stwierdzenie nieważności decyzji ostatecznej z dnia 26 stycznia 2015 r nr (...) oraz o wznowienie postępowania zakończonego decyzją ostateczną nr (...).

W uzasadnieniu odwołań wskazali, że przedmiotowa decyzja wydana została bez podstawy prawnej i z rażącym naruszeniem prawa, gdyż wydanie decyzji obejmującej jednego z dwóch wspólników spółki z o. o. ubezpieczeniami społecznymi, nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach prawa. Ponadto w ocenie odwołujących nie ma żadnego powszechnie obowiązującego przepisu prawa, który nakazywałby albo dopuszczał objęcie ubezpieczeniami takiej osoby. Zatem objęcie ubezpieczeniami społecznymi jednego z dwóch wspólników spółki z o. o. nie jest zgodne z prawem. Jak wskazali odwołujący system ubezpieczeń społecznych nie przewiduje obowiązku ubezpieczenia społecznego dla wspólnika/wspólników spółek z o. o. innych niż jednoosobowe. Kontrolowana spółka - (...) sp. z o. o. - nie jest spółką jednoosobową, co wynika z przeprowadzonej kontroli przez organ rentowy, a także z odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego.

W odpowiedzi organ wniósł o oddalenie odwołania wskazując na te same przyczyny co w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Jednocześnie organ wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił:

Decyzją z dnia 26 stycznia 2015 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że T. G. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnym, rentowym i wypadkowemu. Od decyzji tej odwołanie złożył wnioskodawca. Zostało ono odrzucone postanowieniem Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 7 stycznia 2016 r. r. sygn. akt V U 391/15. Wywiedzione przez odwołującego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 7 stycznia 2016 r., Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił postanowieniem wydanym w dniu 4 kwietnia 2016 r., sygn. akt III AUz 77/16, skutkiem czego decyzja organu rentowego z dnia 26 stycznia 2015 r. stała się prawomocna.

W dniu 30 maja 2017 r. T. G. oraz (...) Sp. z o.o. w L. złożyli wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji ZUS z dnia 26 stycznia 2015 r. Rozpoznając te wnioski zaskarżonymi decyzjami z dnia 30 czerwca 2017 r. nr (...) i (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wszczęcia postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 26 stycznia 2015 r.

/ bezsporne /

Sąd zważył:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 180 § 1 k.p.a. w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych stosuje się przepisy kodeksu, chyba że przepisy dotyczące ubezpieczeń ustalają odmienne zasady postępowania w tych sprawach.

Z treści art. 83a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. późn., 963, z późn. zm.) wynika, że prawo lub zobowiązanie stwierdzone decyzją ostateczną Zakładu ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie

Natomiast zgodnie z treścią ust. 2 w/w ustawy decyzje ostateczne Zakładu, od których nie zostało wniesione odwołanie do właściwego sądu, mogą być z urzędu przez Zakład uchylone, zmienione lub unieważnione, na zasadach określonych w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego.

W sprawie kwestią sporną było to czy organ winien był wydać decyzję o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 26 stycznia 2015 r. Wnioskodawcy podnosili, że przedmiotowa decyzja rażąco narusza przepisy prawa, gdyż została wydana bez podstawy prawnej oraz zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa. Organ wskazywał natomiast, że wnioskodawcy nie przedstawili, żadnych nowych dowodów ani okoliczności, które przemawiałyby za wszczęciem w/w postępowania. Organ dodał, że nie ma również możliwości przeprowadzenia postępowania z urzędu, gdyż w sprawie zapadło prawomocne orzeczenie Sądu. Niezależnie od powyższego organ wskazywał, na wadliwą podstawę prawną wniosku, gdyż przepisy w nim przytoczone stanowią *lex generalis* w stosunku do art. 83a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i w związku z tym nie mają zastosowania w sprawie.

Sąd oddalił wnioski dowodowe złożone przez odwołujących na rozprawie w dniu 5 grudnia 2017 r. tj. wniosek o przesłuchanie współnika spółki (...)sp. z o.o. z siedzibą w L. – B. G., wniosek o przesłuchanie pracowników Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz dowód w postaci sprawozdań finansowych za rok 2010 albowiem wszystkie te dowody zostały zaoferowane przez wnioskodawcę na okoliczność, że w/w spółka w chwili wydania decyzji miała dwóch współników. Jak już wskazano przedmiotem niniejszego postępowania jest to czy organ winien był wydać decyzję o wszczęciu postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji ZUS z dnia 26 stycznia 2015 r. Zawnioskowane dowody nie dotyczą zatem kwestii spornej w sprawie a nadto nie dotyczą okoliczności nowych, nieznanych wnioskodawcy jak również organowi w chwili wydania decyzji z 26 stycznia 2015 r. Przedmiotowe dowody mogłyby mieć znaczenie w postępowaniu odwoławczym od decyzji organu jakie toczyło się przed Sądem Okręgowym w Legnicy i zakończyło się odrzuceniem odwołania wnioskodawcy.

Sąd uznał, że zaskarżone przez wnioskodawców decyzje są prawidłowe. Rację ma organ rentowy wskazując, że art. 83a ust 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jako normy szczególne wobec przepisów kodeksu postępowania administracyjnego (wylęczając jego zastosowanie) pozwalają na weryfikację decyzji ZUS jedynie w ściśle określonych tj. w przypadku art. 83a ust. 1 na wniosek - gdy zaistnieją nowe okoliczności lub w sprawie pojawią się nowe dowody o których organ nie wiedział w chwili wydawania decyzji. Jednocześnie powyższe dowody muszą być na tyle istotne aby mogły skutkować zmianą uprzednio wydanej ostatecznej decyzji (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 lutego 2012 r., K 5/11, OTK-A 2012, Nr 2, poz. 16).

W przedmiotowej sprawie odwołujący bezspornie nie wskazali, żadnych nowych dowodów ani nie ujawnili nowych okoliczności faktycznych, które pojawiły się po wydaniu decyzji. Argumenty zawarte we wnioskach z dnia 30 maja 2017 r. oraz na rozprawie w dniu 5 grudnia 2017 r. są bowiem jedynie powtórzeniem argumentacji prezentowanej przez stronę w postępowaniu przed organem zakończonym decyzją z dnia 26 stycznia 2015 r. nr (...). Na przedmiotowej argumentacji opierało się także odrzucone przez Sąd Okręgowy odwołanie od w/w decyzji.

Niezależnie od powyższego organ wskazuje, że nie mógł decyzji z dnia 26 stycznia 2015 r. z urzędu uchylić, zmienić lub unieważnić. Sprawa bowiem toczy się na wniosek odwołujących się a nadto od decyzji ZUS z dnia 26 stycznia 2015 r. wniesiono odwołanie. Argumentacja organu jest słuszna jednakże jedynie odnośnie pierwszego z argumentów przez niego wskazanych. Rzeczywiście sprawa toczy się na wniosek, zatem właściwym przepisem jaki winien znaleźć zastosowanie w sprawie jest art. 83a ust. 1 ustawy systemowej. W ocenie Sądu organ nie ma jednakże racji podnosząc, że gdyby organ uznał za konieczne rozpoznanie sprawy z urzędu w oparciu o art. 83a ust. 2 w/w ustawy, to doszłoby do wzruszenia postanowień Sądu Okręgowego oraz Sądu Apelacyjnego (sygn. akt V U 391/15, sygn. akt III AUz 77/16). Wskazania wymaga, że postanowieniem z dnia 7 stycznia 2016 r. r. sygn. akt V U 391/15 Sąd Okręgowy w Legnicy odrzucił odwołanie wnioskodawców. Skutkiem procesowym odrzucenia odwołania jest przyjęcie, że odrzucone odwołanie - analogicznie jak w przypadku odrzucenia pozwu – nie wywołuje jakichkolwiek skutków prawnych. Zatem należy je traktować tak jakby w ogóle nie zostało wniesione do Sądu. Powyższe skutkuje tym, że w

sytuacji gdyby organ samodzielnie uznał, że jego decyzja rażąco narusza przepisy prawa, to odrzucone odwołanie nie blokowałoby ponownego rozpoznania jej przez organ z urzędu.

Mając jednakże na uwadze fakt, że przedmiotowe postępowanie toczyło się na wniosek, a wnioskodawcy nie dostarczyli żadnych nowych dowodów ani nie przedstawili nowych, nieznanych okoliczności to Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p. c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia ministra sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 z późn. zm.). W uzupełnieniu dodania wymaga, że sprawa toczy się w wyniku połączenia dwóch odrębnych odwołań. W konsekwencji Sąd zasądził koszty w dwukrotnej wysokości tj. 360 zł.